

Publikacja jako osiągnięcie naukowe

NSA w wyroku z dnia 18 czerwca 2025 r., sygn. III OSK 1501/24, przypomina o tym, co ważne, gdy punktujemy osiągnięcia naukowe na użytek stypendium rektora.

Jacek Pakuła 28 lipca 2025

Wyrok NSA z dnia 18 czerwca 2025 r., sygn. III OSK 1501/24, trudno uznać za zaskakujący. Spór między studentem a organami stypendialnymi dotyczył bowiem punktowania osiągnięcia, które przedstawione zostało jako artykuł naukowy, ale nie zostało opublikowane. Zarówno [Wojewódzki Sąd w Lublinie w wyroku z dnia 26 października 2023 r., sygn. akt III SA/Lu 427/23](#), jak i NSA w przywołanym powyżej wyroku uznały, że publikacja musi być opublikowana w danym roku akademickim, by móc ją uwzględnić - i przyznać punkty - w kolejnym roku akademickim. Oczywista oczywistość, a jednak warto pochylić się nad uzasadnieniem obu ww. wyroków, dostępnych w [CBOSA](#).

Dla porządku zaczniemy od stanu faktycznego. Student w dniu 28 października 2022 r., czyli w roku akad. 2022/2023, złożył wniosek o przyznanie stypendium rektora. Wskazał na Średnią ocen oraz przyznał, że jest współautorem publikacji w recenzowanych studenckich zeszytach naukowych - artykuł został oddany do druku w uczelnianym wydawnictwie. Organ odmawiając przyznania stypendium rektora wskazał, że punktowane są publikacje, czyli prace napisane i wydane. Od tej decyzji student wniósł odwołanie, a OKS uchylając decyzję organu I instancji wskazała, że w niniejszej sprawie konieczne jest:

- ustalenie przyczyn, które uniemożliwiły wydrukowanie publikacji we wrześniu 2022 r. i tym samym uzyskanie przez studenta dokumentu wymaganego do dołączenia do wniosku o przyznanie stypendium, tj. kserokopii strony zawierającej informację o autorze, tytule i rodzaju publikacji oraz dacie i miejscu wydania uzyskane przez studenta.
- wyjaśnienie rozbieżności dotyczących terminu wydrukowania publikacji w zaświadczeniu wydanym przez Dyrektora Wydawnictwa z dnia 26 października 2022 r., gdzie wskazany został termin wydrukowania – listopad 2022 r., zaś w zaświadczeniu wydanym przez Dyrektora Wydawnictwa z dnia 15 grudnia 2022 r. widnieje termin – październik 2022 r.
- ustalenie daty wydania/sporządzenia opinii opiekuna w zakresie włożonego nakładu pracy studentów w powstanie monografii naukowej studentów w roku akademickim.

OKS wskazał również, że jeśli w dniu składania wniosku student nie dołączył do wniosku zaświadczenia o publikacji, to należało wezwać studenta do złożenia wymaganego zaświadczenia, zaś organ I instancji uznał, że wniosek jest kompletny.

W wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy, organ I instancji odmówił przyznania stypendium rektora. Odmowa wynika z braku punktów za zgłoszone osiągnięcie naukowe, tj. publikację, która ukazała się w dniu 28 października 2022 r. Organ podkreślił, że skoro podstawą oceny były osiągnięcia uzyskane w roku akad. 2021/2022, to oznacza, że publikacja powinna być wydrukowana między 1 października 2021 r. a 30 września 2022 r. Od tej decyzji student wniósł odwołanie, a tym razem OKS utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję. W dalszej kolejności student wniósł skargę do WSA w Lublinie, który oddalił ją uznając, że zaskarżona decyzja odpowiada prawu. WSA przypomniał, że szczegółowe kryteria przyznawania pomocy materialnej, w tym stypendium rektora, określa uczelniany regulamin świadczeń dla studentów. Zgodnie z postanowieniem tego aktu prawnego, do wniosku o przyznanie stypendium rektora należy dołączyć kserokopię publikacji wraz z kserokopią okładki, kserokopią strony zawierającej numer ISBN albo ISSN itd., a także kserokopię strony zawierającej informacje o autorze, tytule i rodzaju publikacji itd. Podkreślono również, że publikacje elektroniczne podlegają również punktowaniu, o ile posiadają recenzję oraz odpowiednio numer e-ISBN, e-ISBN albo e-ISAN.

WSA w Lublinie przyznał, że organy prawidłowo uznały, że podstawą ubiegania się o stypendium rektora są osiągnięcia zgłoszone

we wniosku, a uzyskane w poprzednim roku akademickim, tj. uzyskane między 1 października 2021 r. a 30 września 2022 r. WSA podkreślił: "bowiem rzeczywiste dokonanie publikacji w świetle reguł uczelni dawało podstawę do przyjęcia istnienia osiągnięcia naukowego studenta". Skoro zaś publikacja została wydrukowana później, niż 30 września 2022 r., tj. 28 października 2022 r., to w ocenie WSA prawidłowo organy odmówiły przyznania punktów za o osiągnięcie, co doprowadziło do odmowy przyznania stypendium rektora. WSA w Lublinie odwołał się również do przepisów uczelnianego wydawnictwa, w którym publikacja została wydana. Otóż zgodnie z regulaminem tego wydawnictwa publikacja to pozycja drukowana bądź elektroniczna. Wreszcie WSA odwołał się do potocznego znaczenia pojęcia "publikacja", które oznacza rzecz publicznie dostępną, a nie mającą być w przyszłości przedmiotem publikacji. W ocenie WSA w Lublinie, publikacją jest zatem artykuł opublikowany, a nie przyjęty do druku. Na potwierdzenie swojego stanowiska WSA w Lublinie przywołał, zresztą słusznie, inny wyrok - [WSA w Krakowie z dnia 1 października 2014 r., sygn. akt III SA/Kr 399/14](#).

Wyrok WSA w Lublinie stał się przedmiotem zaskarżenia do NSA, bowiem student wniósł skargę kasacyjną. Skarżący koncentrował swoje zarzuty wokół stanowiska, które kwestionowało dokumentowanie publikacji przez kserokopię publikacji. W jego ocenie katalog takich dowodów jest otwarty i możliwe było np. przedstawienie zaświadczenia od organizatora konferencji. Zresztą najlepiej, gdy Czytelnik sam zapozna się z zarzutami, które zostały przedstawione w uzasadnieniu wyroku NSA z 18 czerwca 2025 r.

To co ważne - NSA uznał, że skarga kasacyjna nie zawierała uzasadnionych podstaw. NSA uznał, że stanowisko przyjęte przez organy stypendialne, a zaaprobowane przez WSA w Lublinie jest prawidłowe. NSA podzielił pogląd, że należało punktować osiągnięcia zdobyte w poprzednim roku akademickim. Sąd zwrócił również uwagę, że organy stypendialne nie kwestionowały zaświadczenia o przyjęciu do druku, ale wyjaśniły, że punktować należy prace opublikowane. Trafnie NSA uznał, że nie ma znaczenia kwestia, czy katalog dokumentów, jakie mogą dołączyć studenci do wniosku o stypendium rektora, jest katalogiem otwartym. Decydujące jest bowiem to, czy osiągnięcie uzyskano w poprzednim roku akademickim. NSA podkreślił, że punktowanie dzieła nieopublikowanego byłoby pozbawione sensu. NSA odwołał się również do pojęcia "publikacja", które oznacza pozycję ogłoszoną drukiem w formie książki, czasopisma lub na nośniku elektronicznym. Co więcej, NSA przypomniał, że słowo "publikacja" pochodzi od słowa łac. "publicare", co oznacza czynić własnością publiczną, pokazywać publicznie, ogłaszać publicznie. Dlatego uzasadnione było punktowanie prac opublikowanych, a nie przyjętych do druku.

Niewątpliwie, ocenia NSA, jak i WSA w Lublinie, a także organów stypendialnych, musi być uznana za trafną. Publikacja oznacza dzieło opublikowane, bez znaczenia, czy chodzi tu o np. e-book, czy o pracę drukowaną. Warto pamiętać, że nie zawsze wszystko można zdefiniować w regulaminie Świadczeń dla studentów. Zdarza się, i to całkiem często, że organy muszą odwołać się do znaczenia potocznego, powszechnego. Warto sięgnąć wtedy po słownik języka polskiego. Polecam Wielki Słownik Języka Polskiego dostępny pod adresem www.wsjp.pl - gdzie odnajdziemy pojęcie "publikacja", zgodnie z którym: "pozycja ogłoszona drukiem w formie książki, czasopisma lub na nośniku elektronicznym". Sąd zresztą na to znaczenie wskazał. Warto korzystać ze słownika, bowiem rozwiązanie sporu prawnego jest często na wyciągnięcie ręki. Dosłownie (!).

Można postawić pytanie, czy należy punktować tylko osiągnięcia opublikowane, czy jednak są wyjątki, np. studenci rozpoczynający ostatni rok studiów mogą przedstawić prace przyjęte do druku. Pojawia się argument, że nie mają oni wpływu na proces wydawniczy. Niemniej, znaczenie pojęcia "publikacja" jest jednoznaczne i nie pozostawia pola manewru - punktować można tylko i wyłącznie dzieło opublikowane. To, czy będzie ono opublikowane w formie drukowanej, czy np. jako e-book jest wtórne. Trzeba jednak pamiętać, że niekiedy redakcja czasopisma przyjmuje, że wersją pierwotną jest wersja drukowana, papierowa, co oznacza, że "zawieszenie" na stronie czasopisma takiego artykułu jako pliku pdf nie powinno być punktowane.

Warto również pochylić się nad kwestią dokumentowania danego osiągnięcia. Dla NSA kwestia katalogu dowodów, czy jest on otwarty, nie miała znaczenia, bowiem liczyło się to, czy dane osiągnięcie zostało zrealizowane. Jako zasadę należy traktować odwołanie do regulaminu, bowiem to właśnie w tym uczelnianym akcie prawnym znajdować powinny się postanowienia, jak dane osiągnięcie należy dokumentować. Różne są osiągnięcia naukowe i zrozumiałe, że różnie mogą być dokumentowane, np. udział w konferencji najczęściej wymaga przedstawienia zaświadczenia o udziale w tej konferencji, a publikacja łączy się z obowiązkiem okazania egzemplarza tej pracy, np. do wglądu, albo zaświadczenia. Chodzi jednak o zaświadczenie o opublikowaniu, tj. wydaniu pracy, a nie o przyjęciu do druku. Niby drobna różnica, ale mająca istotne, wręcz fundamentalne znaczenie w sprawie.

Wprawdzie zostało to określone wyraźnie w regulaminie Świadczeń, ale regułą powinno być to, że punktuje się osiągnięcia za poprzedni rok akademicki. Stypendium rektora oparte jest bowiem na konkursie, co oznacza, że trzeba zakreślić wspólny okres oceny. Takim okresem powinien być poprzedni rok akademicki, bowiem zaliczenie roku i wpisane na wyższy rok oznacza dla

studenta postęp, a rolą stypendium rektora jest motywacja do nauki. Zresztą nie bez znaczenia warunkiem *sine qua non* ubiegania się o stypendium socjalne jest zaliczenie poprzedniego roku. Warto jednak pamiętać, że postanowienia uczelnianego regulaminu nie mogą naruszać istotnych warunków ustawowych danego Świadczenia.

Końcowo należy przypomnieć jeszcze jedną kwestię. Otóż organ I instancji początkowo uznał, że wniosek jest kompletny. W ramach odwołania OKS uchylił zaskarżoną decyzję i zwrócił uwagę, że jeśli brakuje danego dokumentu, tj. zaświadczenia potwierdzającego dane osiągnięcie, to należy studenta wezwać do złożenia wymaganego dokumentu. To wymaga odnotowania. Przecież mogło być tak, że student miał kilka publikacji i brak jednego z zaświadczeń nie miałby negatywnego wpływu na stypendium rektora. Po prostu otrzymałby mniej punktów. Warto jednak pamiętać, że jeśli osiągnięcie jest zgłoszone, ale nie zostało udokumentowane, to należy wezwać studenta do przedstawienia dokumentu potwierdzającego to osiągnięcie, pod rygorem uznania, że nie zostaną przyznane punkty za to osiągnięcie.

Aktualna **oferta szkoleń z zakresu pomocy materialnej dla studentów** dostępna jest na stronie Instytutu Prawa Szkolnictwa Wyższego i Nauki w zakładce: **Webinary**.